

DOPORUČENÍ ZÁKONNÝM ZÁSTUPCŮM

Rozšiřovat základní všeobecné znalosti, při vadě řeči zahájit logopedickou péči a procvičovat všechny schopnosti důležité pro zahájení školní docházky:

OBECNÉ DOPORUČENÍ

- **Řeč, slovní zásoba** – napodobování zvuků, dechová a rytmická cvičení, rozvoj slovní zásoby, básničky, pohádky, příběhy, číst z knížek, povídat si, odpovídat na otázky dítěte, komentovat prováděné činnosti, odstraňovat nedostatky ve výslovnosti ve spolupráci s logopedem
- **Jemná motorika** – plastelína, zavazovat tkaničky, zapínat knoflíky, navlékat korálky, hrát si s drobnými předměty (mozaiky), tukat prsty do dlaně.
- **Grafomotorika** – správně držet tužku (pomůže trojhranná násadka, trojhranná tužka), hodně malovat, kreslit, nejprve velké tvary na velké plochy (nejlépe svislé), pak menší, spontánní kresba, tematická kresba (slunce, dům, postava, auto, strom, květina ...), omalovánky, domalovánky, grafomotorické cviky.
- **Sluchové vnímání** – rozpoznávat hlasy (lidí, zvířat), všimnout si různých zvuků (tikot budíku, cinkání klíčů, zvonečku, tekoucí voda, kapky deště, hluk aut ...), vytleskávat rytmus básniček, slova po slabikách, určovat první slabiku, první písmeno ve slově (Co slyšíš na začátku slova kočka?), vymýšlet další slova začínající stejně.
- **Zrakové vnímání** – rozlišovat barvy, třídít a seskupovat předměty podle velikosti, tvaru, barvy, materiálu, hledat odlišnosti na zdánlivě stejných obrázcích (např. v časopisech pro školní věk), skládat rozstříhané pohlednice a jiné obrázky, hrát si s různými skládačkami, kostky, mozaiky, puzzle, pexeso, vyhledávání dvojic stejných obrázků, škrtnutí rozdílných prvků na obrázku, hledání rozdílů, rozlišování zrcadlových tvarů, co nepatří do řady, hledání cesty bludištěm, spojování teček podle předlohy, nedokreslené obrázky.
- **Prostorová orientace** – cvičit pojmy nahoře – dole – uprostřed, vpředu – vzadu – uprostřed, vlevo – vpravo, vedle, nad – pod, před – za, v reálném prostoru (Dej noviny pod televizi) i na obrázku (Kde je sluníčko?), také na sobě (Podej mi levou ruku).
- **Časová orientace** – rozlišovat včera – dnes – zítra, ráno – v poledne – večer (co se kdy dělá, co bylo, je a bude).
- **Myšlení** – hledat podstatné znaky předmětů, jevů (Co mají společného broskev, jablko, švestka? Co všechno je oblečení?), hledat opačné pojmy (malý – velký, den – noc, veselý – smutný), vyprávět děj (příčina – následek), řešit situace (Co máš dělat, když ...), seskupovat předměty podle vlastností, materiálu atd.
- **Početní představy** – znalost číselné řady a umět napočítat předměty do 10 (Dej na hromádku 6 bonbonů. Kolik je na stole talířů? Kolik potřebujeme židlí?), rozumět pojům první – poslední, méně – více – stejně, menší – větší, pojmenovat základní geometrické tvary.
- **Paměť a pozornost** – naslouchat říkadlům a snažit se je opakovat, učit se písničky, opakovat slova, verše, kratší věty, vyprávět příběhy, co se dělo včerejšího dne, zapamatovat si co nejvíce předmětů v pokoji – co potom zmizelo nebo se ocitlo na jiném místě.
- **Společenské chování, návyky, samostatnost v základních dovednostech** – pozdravit, poprosit, poděkovat, umět říci své jméno a bydliště, základy hygieny, samostatné oblékání, chování při jídle, samostatně vyřídit drobnou záležitost (koupit něco v obchodě, vyřídit vzkaz babičce).

ROZVÍJENÍ MYŠLENÍ A ŘEČI

1. Popis obrázků, určování ročních období podle znázorněných činností, vzhledu krajiny, znaků v přírodě (pomůcky – barevné obrázky znázorňující roční období).
2. Které předměty v místnosti jsou např. zelené z papíru, ze dřeva, ze skla (hra Čáp ztratil čepičku).
3. Pojmenování předmětů denní potřeby, vyprávění o jejich účelu, určování doby, kdy se používají.
4. Třídění předmětů podle určitého znaku (barvy, velikosti, tvaru) nebo naopak přiřazování předmětů, které k sobě patří (nejlépe je začít s geometrickými tvary).
5. „Řekni opak“. Říkáme dítěti slova typu velký (dítě řekne malý), dále pak dlouhý, úzký, teplý
6. „Pojmenujeme věci jedním slovem“. Řekneme dítěti např. jablko, hruška, pomeranč, banán = dítě řekne ovoce. Ponožky, kalhoty, košile = oblečení. Stůl, židle, postel = nábytek.
7. „Řekni mi nějaké věci, které jsou ... těžké, horké, měkké, vysoké ...“
8. „Hra na pravdu“. Např. oblékl jsem si plavky, obul brusle, vzal deštník a šel jsem na rybník bruslit. Je to pravda? Šel jsem do cukrárny a koupil jsem si tam boty ...
9. Já ti řeknu několik věcí a ty mi řekneš, které tam nepatří např. židle, stůl, postel, růže, skříň. Nebo fialka, pampeliška, auto, tulipán ...
10. Povídání o zvířatech. Děti k sobě přiřazují obrázky dospělých zvířat a jejich mláďat, pojmenovávají je, říkají, čím se živí a kde žijí.
11. Hádanky. Např.: Leze, leze po železe, nedá pokoj, až tam vleze (klíč). Čtyři rohy, žádné nohy, jenom břicho veliké (peřina). Je malý domeček plný koleček (hodiny). Přijel k nám bílý kůň, zalehl nám celý dvůr (sníh).
12. Pro rozvoj myšlení a řeči je vhodné každodenní povídání o věcech a jevech z okolního světa, vypravování zážitků z MŠ, povídání o přečtené pohádce ...
13. Hrajte hry, při nichž bude dítě popisovat správný sled událostí, např. povídejte si o přípravě čaje. Požádejte dítě, aby popsalo, jak to udělá, když chce poslat dopis, jak se vaří knedlíky
14. Pojmenování dnů v týdnu. Např. který den přijde po neděli, který den je před sobotou